

"OVIDIUS" UNIVERSITY OF CONSTANȚA
DOCTORAL SCHOOL OF HUMANITIES
DOCTORAL FIELD: PHILOLOGY

**NEOLOGICAL PHRASEOLOGISMS
IN CURRENT ROMANIAN LANGUAGE.
FRENCH BORROWINGS**

PHD THESIS SUMMARY

PHD SUPERVISOR:
Prof.univ.dr. EMILIEA-DOMNIȚA TOMESCU

PHD STUDENT:
NEDELCU (NEACȘU) IULIANA

CONSTANȚA, 2024

CONTENT

LIST OF ABBREVIATIONS	6
INTRODUCTION	8
0.1. General considerations	8
0.2. Objectives of the thesis	9
0.3. Research stage of the topic	10
0.4. Documentary sources of the thesis	17
0.5. Terminology and methodology of scientific research	19
0.6. Structure of the thesis	20
CHAPTER 1	22
THEORETICAL BACKGROUND ON PHRASEOLOGISMS/PHRASEOLOGICAL UNITS. 22	
1.1. Phraseologisms and types of phraseological units	23
1.1.1. Definition of phraseology	23
1.1.2 The concept of 'phraseologism' / 'phraseological unit'	25
1.1.3 The concept of 'phrase'	27
1.1.4. The concept of 'expression'	31
1.1.5. Phraseological borrowings	35
1.1.6. Common features of phraseological units	38
1.2 Classification criteria for phraseologisms	40
1.2.1. Structural criterion	40
1.2.2. Lexical-semantic criterion	42
1.2.3. Grammatical criterion	50
CHAPTER 2	57
PHRASEOLOGISMS IN ROMANIAN AND FRENCH	57
2.1. The borrowing of French phraseologisms into Romanian	57
2.2. Delimiting phraseologizing structures in Romanian and French. Similarities and differences	61

2.2.1. Similarities between the neological phraseologisms in present-day Romanian and those in French	61
2.2.2. Differences between the neological phraseologisms of current Romanian and those of French	74
2.3. Inventory of French phraseologisms in Romanian	77
CHAPTER 3	
TYPOLOGY OF FRENCH PHRASEOLOGISMS IN ROMANIAN LANGUAGE.....	105
3.1. Structural classification of phraseologisms in Romanian	105
3.1.1. Classification of French phraseologisms according to the number of structural elements.....	105
3.1.2. Classification of phraseologisms according to the mobility of structural elements.....	113
3.1.3. Classification of neological phraseologisms borrowed from French according to the central term	116
3.2. Lexical-semantic classification of phraseologisms borrowed from French.....	122
3.2.1. Classification of phraseologisms according to the meaning of structure – semantic fields	122
3.2.2. Classification of phraseologisms according to their component elements.....	137
3.2.3. Phraseological synonymy.....	144
3.2.4. Phraseological antonymy.....	146
3.3. Grammatical classification of phraseologisms borrowed from French	150
3.3.1. Flexible neological phraseologisms of French origin.....	150
3.3.2. Inflexible French neologisms.....	198
CONCLUSIONS.....	202
GENERAL BIBLIOGRAPHY.....	206

PhD Thesis Abstract

Keywords: phraseology, borrowing, influence, phraseologism, phraseological unit, phraseological unit, phrases, expression, grammatical, lexical, structure, dynamic, neologism, semantic, influence.

The doctoral thesis *Neological phraseologisms in current romanian language. French borrowings* aims to study neological phraseologisms of French origin, since I believe that they play an important role in understanding the process of evolution and transformation of the Romanian language, as well as the way it integrates external influences to enhance its expressiveness. The aim of this paper is to study the frequency with which phraseological units of French origin are used in Romanian, as well as the lexical-semantic domains in which they have been recorded.

There are a number of reasons for my approach, including:

- the lack of studies on the lexical-semantic aspect of the phraseological neologisms present in current Romanian;
- insufficient investigation of neologistic phraseologisms of French origin from a structural-grammatical perspective;
- the inexistence of parallel research on the typologies of the structures of the phraseological units in Romanian and those in the language of origin;
- to establish the correspondences or the differences at syntactic and morphological level between the phraseologisms in Romanian and those in the source language.

I have approached this field of study from several perspectives, aiming at identifying and showcasing phraseological units originating from French and integrated into Romanian. My concern was to establish their meaning and the context in which phraseologisms are used in the current Romanian language, following the semantic changes they underwent or the preservation of their original meaning.

The investigation of neological phraseologisms of French origin in present-day Romanian is relevant from several perspectives. On the one hand, it gives a clear picture of the linguistic

dynamics and of the way in which the Romanian language evolves through borrowings and adaptations. On the other hand, the study of these phraseologisms highlights the cultural impact of French in Romanian society. The results of the research are valuable for understanding the evolution of the Romanian language in the context of interactions with other languages and provide insights into linguistic adaptations and changes in the language as a result of contact with other cultures and languages. I believe that phraseology is a field that always opens new avenues of research and contributes to highlighting the lexical richness of the language, to the particularization of functional styles. Certainly, my work will serve as a basis for future research in the field of phraseology and linguistic contact, providing data and analysis that can be extended and applied to other linguistic contexts.

The objectives underlying the study of the French phraseological inventory and the analysis of its classification criteria are as follows:

- a. to identify as large a number as possible of phraseologisms borrowed from French and to organize a Romanian phraseological corpus by comparing the information from different lexical-graphic sources;
- b. to delimit the French phraseologisms in the set of lexical borrowings from other languages, both theoretically and in application;
- c. to investigate phraseologisms of French origin from the point of view of structural criteria and to classify them according to their lexical composition;
- d. organizing phraseologisms borrowed from French according to lexical-semantic criteria;
- e. the analysis of phraseologisms of French origin from the grammatical criterion and their classification according to the component parts of speech, the grammatical status of the center and the grammatical classification according to the corresponding part of speech (verbal phraseologisms, noun phraseologisms, adjectival phraseologisms, adverbial phraseologisms, prepositional phraseologisms and conjunctive phraseologisms);
- f. ordering French phraseologisms according to all selected criteria;
- g. the parallel research of the typologies of phraseologisms from Romanian and French in order to establish the existing correspondences or differences at the structural, lexical-semantic and grammatical levels.

The corpus of my work was established on the basis of lexical-graphic sources, and the selection of the neologisms of French origin was made according to the appropriate selection methods and techniques, following both quantitative and qualitative criteria.

In order to examine the neological phraseological units derived from French, I have resorted to scientific research methods, but also to specific research methods on the topic in question. In the first stage, I applied theoretical methods aimed at examining, analyzing and synthesizing the information obtained from the literature, focusing on less researched aspects.

In order to analyze the neological-phraseological units I used methods appropriate to the objectives of the thesis: descriptive method, selective method, typological method, comparative method and statistical method. I took into account the lexical-semantic criteria, the grammatical criteria established for each neological phraseological unit, as well as the grammatical structure of the phraseological units derived from French. The selected phraseological units have been presented in tables for a clear illustration. The results of the analysis have been presented in percentages and illustrated in diagrams for greater suggestiveness.

The thesis has an introductory chapter in which I emphasized the importance of phraseology and the topicality of the researched topic, I specified the objectives of the thesis, the state of research on neological phraseologisms in Romanian, the documentary sources of the work, terminology and methodology of scientific research.

Chapter 1, titled Theoretical framework of phraseologisms research, comprises two subchapters and analyzes the diversity of definitions given to phraseologisms. In this chapter, different concepts concerning phraseologisms/ phraseological units, phrases and expressions, international formulae and clichés, idiomatic expressions, phraseological borrowings from Romanian, as well as common features of Romanian phraseological units are clarified. The second part of the first chapter presents the criteria for analyzing phraseological units: structural, lexical-semantic and morphological criteria.

The second chapter, entitled Phraseologisms in Romanian and French, deals with the borrowing of French phraseologisms into Romanian, by delimiting the phraseological structures in the two languages. Also in this chapter, I established the inventory of French phraseologisms in the current Romanian language.

The third chapter, entitled Typology of French phraseologisms in Romanian, contains the classification of phraseologisms according to the number of elements in the structure. I made a

clear border between borrowed Romanian phraseologisms with a structure identical to that of the source language and borrowed Romanian phraseologisms with a structure different from that of the source language. Another structural classification of the French-derived phraseologisms in present-day Romanian is established according to the mobility of the elements in the structure. Thus, I distinguished between fixed word splices and free word splices. It is also here where I made the classification of borrowed phraseologisms according to lexical-semantic criteria. I have taken into account the meaning of the phrasal, establishing the difference between phraseologisms with the same meaning as in French and those with a meaning different from that of the source language, as well as the term-core. Another sub-chapter deals with the grammatical classification of borrowed phraseologisms, establishing several types: verbal, substantival, adjectival, adverbial, prepositional, conjunctive.

In the Conclusions the results of the research are specified and further research directions are proposed. The bibliography includes the specialized dictionaries that were used to compile the inventory of French phraseologisms present in the current Romanian language, as well as specialized works dealing with the subject of the thesis.

The study of the neological phraseologisms of French origin in the current Romanian language is of interest in view of the massive borrowing from French into Romanian, which is reflected not only in the lexical field but also in the phraseological field. From the analysis of the corpus of phraseologisms selected by us, according to a criterion that I consider to be quite reliable (the presence of a neological term with the same origin as the whole phraseological unit), I statistically find a large number (523) of neological phraseologisms of French origin present in the present Romanian language.

Among the French-derived phraseological neologism present in my corpus, 248 phraseological neologism are verbal (47.41%), these being the most numerous, followed by 181 noun phraseological neologism (34.61%), 42 adverbial phraseological neologism (8.03%), 41 adjectival phraseological neologism (7.84%), 8 prepositional phraseological neologism (1.53%) and 3 conjunctive phraseological neologism (0.58%).

Thus, out of a total of 523 phraseological neologism of French origin, 286 phraseologisms have one neological term in the structure (54.68%), 15 phraseologisms have two neological terms (2.86%), and 222 phraseologisms (42.44%) have the whole neological structure.

It should be noted that lexical and phraseological neologism borrowings from French show resilience in the face of recent borrowings from English, which cannot always replace French neologisms in the present-day Romanian.

I consider that the borrowings of French phraseologisms have a positive role, since this invasion of foreign phraseological constructions does not alter the Romanian language, on the contrary, I could say that they have a beneficial role by enriching the Romanian vocabulary, but especially by modernizing the Romanian language.

GENERAL BIBLIOGRAPHY

- Avădanei, C. (2000), *Construcții idiomatice în limbile română și engleză*, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Avram, A. (2000), *Probleme de etimologie*, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Avram, M. (1986), *Gramatica pentru toți*, București, Editura Academiei Române.
- Avram, M. (1997), *Gramatica pentru toți*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Humanitas.
- Avram, M. (2001), *Cuvintele limbii române între corect și incorect*, Chișinău, Editura Cartier.
- Barbu, M. (1973), *Dicționar de citate și cuvinte străine*, București, Editura Enciclopedică Română.
- Bilauca, M. (2015), *Neologismul în frazeologia românească*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Boroianu, I. (1974), *Conceptul de unitate frazeologică: tipuri de unități frazeologice (I)*, în „Limbă și literatură”, nr.1, p. 25-34.
- Boroianu, I. (1974), *Conceptul de unitate frazeologică: tipuri de unități frazeologice (II)*, în „Limbă și literatură”, nr.2, p. 242-247.
- Brâncuș, G., Saramandu, M. (1997), *Gramatica limbii române. Morfologia*, București, Editura Atos.
- Bulgăr, Gh. (1971), „Despre structura lingvistică și stilistică a locuțiunilor românești”, în vol. *Studii de stilistică și limbă literară*, București, Editura Didactică și Pedagogică, p. 243-250.
- Bulgăr, Gh. (1995), *Limba română*, București, Editura Vox.
- Colțun, Gh. (2000), *Frazeologia limbii române*, Chișinău, Editura Arc.
- Constantinescu-Dobridor, Gh. (1980), *Mic dicționar de terminologie lingvistică*, București, Editura Albatros.
- Constantinescu-Dobridor, Gh. (2001), *Gramatica limbii române*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Corlățeanu, N., Melniciuc, I. (1992), *Lexicallogia*, Chișinău, Editura Lumina.
- Coșeriu, E. (2000), *Lecții de lingvistică generală*, Chișinău, Editura Arc.
- Coșeriu, E. (2004), *Teoria limbajului și lingvistica generală*, București, Editura Enciclopedică.
- Coteanu, I. (1973), *Stilistica funcțională a limbii române – stil, stilistică, limbaj*, București, Editura Academiei Române.

Coteanu, I. (1982), *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Albatros.

Coteanu, I. (1990), *Gramatică. Stilistică. Compoziție*, București, Editura Științifică.

Coteanu, I., Sala, M. (1987), *Etimologia și limba română*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

DALR 2006 = G. Volceanov, (2006), *Dicționar de argou al limbii române*, București, Editura Niculescu.

DCLS 1973 = M. Barbu, (1973), *Dicționar de citate și locuțiuni străine*, București, Editura Enciclopedică Română.

DCR 1982 = F. Dimitrescu, (1982), *Dicționar de cuvinte recente*, București, Editura Albatros.

DE 1993 = M. Popa, (1993), *Dicționar Enciclopedic*, București, Editura Enciclopedică.

DEFR 1999 = A. Negreanu, (1999), *Dicționar de expresii francez - român*, București, Editura All.

DELR 2007 = A. Ciorănescu, (2007), *Dicționarul etimologic al limbii române*, bucurești, Editura SAECULUM I.O.

DELS 2008 = M. Papuc, (2008), *Dicționar de expresii și locuțiuni străine*, București, Editura Știința.

DERF 2000 = A. Negreanu, (2000), *Dicționar de expresii român - francez*, București, Editura All.

DEX 1998 = I. Coteanu, L. Seche, (1998), *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Academiei Române.

DEL 2003 = A. Rey, S. Chantreau, (2003), *Dictionnaire des expressions et locutions*, Paris.

DELR 1969 = V. Breban, A. Canarache, (1969), *Dicționar de expresii și locuțiuni românești*, București, Editura Științifică.

DELR 1997 = A. Dobrescu, (1997), *Dicționar de expresii și locuțiuni românești*, Chișinău, Editura Litera.

DELLR 1985 = G. Duda, A. Gugui, M. J. Wojcicki, (1985), *Dicționar de expresii și locuțiuni ale limbii române*, București, Editura Albatros.

DERC 2015 = V. Ilincan, (2015), *Dicționar de expresii românești în contexte*, Cluj, Presa Universitară Clujeană.

DFLR 2009 = M. Tomici, (2009), *Dicționar frazeologic al limbii române*, București, Editura Saeculum Vizual.

DFR 1973 = M. Saraș, (1973), *Dicționar francez - român*, București, Editura Științifică.

Dimitrescu, F. (1958), *Locuțiunile verbale în limba română*, București, Editura Academiei.

Dimitrescu, F. (2017), *Sintagme recente alcătuite cu termeni cromatici*, în „Limba română”, LXVI, nr. 4, p. 461-470.

DLEVI 2004 = F. Săceanu, (2004), *Dicționar de locuțiuni și expresii verbale infinitivale*, București, Editura Didactică și Pedagogică.

DN 1986 = F. Marcu, C. Maneca, (1986), *Dicționar de neologisme*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

DRF 1970 = I. Brăescu, (1970), *Dicționar român - francez*, București, Editura Științifică.

DȘL 1997 = A. Bidu-Vrânceanu, G. Pană Dindelegan, C. Călărășu, L. Ionescu Ruxândoiu, M. Mancaș, (1997), *Dicționar general de științe ale limbii*, București, Editura Științifică.

DTLR 2010 = M. Sala, Gh. Mihăilă, (2010), *Dicționarul tezaur al limbii române*, București, Editura Academiei Române.

Dumistrăcel, S. (1997), *Expresii românești. Biografii-motivații*, Iași, Editura Institutului European.

Dumistrăcel, S. (2001), *Până-n pânzele albe. Dicționar de expresii românești*, Iași, Editura Institutului European.

Dumistrăcel, S. (2011), *Lexic românesc. Cuvinte. Metafore. Expresii*, Iași, Casa Editorială Demiurg Plus.

GA 1966 = Th. Hristea (coord.), (1966), *Gramatica Limbii Române I-II*, București, Editura Academiei Române.

GA 2005 = V. Guțu Romalo (coord.), (2005), *Gramatica Limbii Române*, București, Editura Academiei Române.

Gaur, A. (1968), *Tendențele actuale ale limbii române*, București, Editura Științifică.

Gaur, A. (1973), *Gramatica azi*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Groza, L. (2004), *Elemente de lexicallogie*, București, Editura Humanitas Educațional.

Groza, L. (2005), *Dinamica unităților frazeologice în limba română contemporană*, București, Editura Universității din București.

Groza, L. (2011), *Probleme de frazeologie. Studii. Articole. Note*, București, Editura Universității din București.

Groza, L. (2017), *Creativitate și expresivitate în frazeologia limbii române*, București, Editura Universității din București.

Groza, L. (2021), *Influența franceză asupra frazeologiei românești, studiu și dicționar*, București, Editura Universității din București.

- Guțu Romalo, V. (1973), *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Hristea, Th. (1968), *Probleme de etimologie. Studii. Articole. Note*, București, Editura Științifică.
- Hristea, Th. (1977), *Contribuții la studiul etimologic al frazeologiei românești moderne*, în „Limba Română”, XXVI, nr. 6, p. 587-598.
- Hristea, Th. (1984), *Frazeologia și importanța ei pentru studiul limbii române*, în „Limba și Literatură”, I, p. 5-14.
- Hristea, Th. (1984), *Introducere în studiul frazeologiei în Sinteze de limbă română*, București, Editura Albatros.
- Iordan, I. (1967), *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică.
- Iordan, I. (1975), *Stilistica limbii române*, București, Editura Științifică.
- Iordan, I. (1978), *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Irimia, D. (1997), *Gramatica limbii române*, Iași, Editura Polirom.
- MDA 2010 = M. Sala, I. Dănăilă, (2010), *Mic Dicționar Academic*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- MDN 2007 = F. Marcu, (2007), *Marele dicționar de neologisme*, ediția a IX-a revăzută, augmentată și actualizată, București, Editura Saeculum Vizual.
- MDTL 1980 = D. Macrea, (1980), *Mic dicționar de terminologie lingvistică*, București, Editura Albatros.
- Mihuț, L., Achim, D. (2014), *Elemente de lexicallogie, teorie și aplicații*, Arad, Editura Universității Aurel Vlaicu.
- Munteanu, C. (2007), *Sinonimia frazeologică în limba română din perspectiva lingvisticii integrale*, Pitești, Editura Independența Economică.
- Munteanu, C. (2008), *Discursul repetat*, Iași, Institutul European.
- Negreanu, A. (1972), *Expresii uzuale în franceza modernă*, București, Editura Științifică.
- Negreanu, C. (1983), *Structura proverbelor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.
- Nica, D. (1963), *Locuțiunile substantivale în limba română*, în „Limba română”, XII, nr. 5, p. 58-70.
- Pamfil, A. (2003), *Limba și literatura română în gimnaziu*, Pitești, Editura Paralela 45.

- Pănă Dindelegan, G. (1992), *Sintaxă și semantică. Clase de cuvinte și forme gramaticale cu dublă natură*, București, Editura TUB.
- Pănă Dindelegan, G. (1994), *Teorie și analiză gramaticală*, ediția a II-a, București, Editura Coresi.
- Philippide, Al. (1897), *Gramatica elementară a limbii române*, Iași, Editura Librăriei ISR. Kuppermann.
- Philippide, Al. (1984), *Opere alese. Teoria limbii*, București, Editura Academiei Române.
- Popa, Gh. (2002), *Locuțiunile în sistemul unităților nominative ale limbii române*, Chișinău, Editura Știința.
- Popescu, Șt. (1995), *Gramatica practică a limbii române*, ediția a V-a revăzută, București, Editura Orizonturi.
- Pușcariu, S. (1940), *Limba română*, volumul I, Privire generală, București, Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II.
- Radu-Clim, M. (2012), *Neologismul în lexicalgrafia românească*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Roșianu, N. (1979), *Maxima populară rusă și corespondentele românești*, București, Editura Univers.
- Stanciu-Istrate, M. (2006), *Calcul lingvistic în limba română*, București, Editura Academiei Române.
- Stoichițoiu-Ichim, A. (2001), *Semiotica discursului juridic*, București, Editura Universității din București.
- Stoichițoiu-Ichim, A. (2001), *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică. Influențe. Creativitate*, București, Editura All.
- Șăineanu, L. (1887), *Încercare asupra semasiologiei limbii române. Studii istorice despre tranzițiunea sensurilor*, București, Tipografia Academiei Române.
- Șodolescu-Silvestru, E. (2002), *Expresii frazeologice românești în perspectivă comparată*, București, Editura Fundației România de Măine.
- Ștefan, B. (1998), *Locuțiunile în limba română*, București, Editura Corint.
- Ștefan, I., (1963), *Calcul lingvistic*, în „Limba română”, XII, nr. 4, p. 11-22
- Todi, A. (2006), *Limba română și norma actuală, teste aplicative la DOOM 2*, București, Editura Bic All.

Tomescu, D. (2003), *Analiza gramaticală a textului. Metodă și dificultăți*, București, Editura All Educational.

Tomescu, D. (2006), *Les emprunts lexicaux français en roumain*, în „Petroleum-Gas University of Ploiești”, Philologic Series, LVIII, nr.2, p. 75-82.

Topciu, R. (2013), *Frazeologie comună româno-albaneză*, București, Editura Privirea.

Țeghiu, L. (2004), *Structuri stabile în limba română*, Timișoara, Editura Marineasa.

Zaharia, C. (2004), *Expresiile idiomatice în procesul comunicării. Abordare contrastivă pe terenul limbilor română și germană*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

BIBLIOGRAFIE DIGITALĂ

<https://dexonline.ro/sursa/dn>

https://www.lexilogos.com/francais_dictionnaire.htm